

SÄKERHETSMEDDELANDE (SM)

Delgivningssätt: Anslås: Personlig kvittens:
Informationsförvaltare: Joakim Caesar 070 786 32 56
Granskad av: Lars Dahlin
Fastställd av: Hans Höwitz
Gäller fr.o.m: 2022-09-28
Gäller t.o.m: 2023-01-31
Ärendenr: TN 2014-0594
Tillämpningsområde: All spårburen SL-trafik
Till: Berörda avdelnings-, sektions- och gruppchefer inom TF.
 Berörda entreprenörer.
 All personal med behörighet enligt Tri
 samt med tunnel och spårbehörighet

Ny version av SSÄ SÄB-0409 Förutsättningar för att utföra arbete på spårområde och inom säkerhetszon på SLs spåranläggningar

Bakgrund

Trafikförvaltningen kommer i och med införandet av en ny utgåva av Tri Tub 2023-01-01 att uppdatera säkerhetsbestämmelsen "SSÄ SÄB-0409 Förutsättningar för att utföra arbete på spårområde och inom säkerhetszon på SLs spåranläggningar". **Säkerhetsbestämmelsen gäller för samtliga banor och samtliga Tri.** Många av förändringarna är förtydligande och skärpning av regelverket på grund av inträffade tillbud, olyckor och andra oönskade händelser.

Förändringarna i säkerhetsbestämmelsen riktar sig till dig som beträder spårområdet samt arbetar i spårområdet. Alla förändringar som beskrivs nedan kommer tas med i kommande periodiska fortbildningar och grundutbildningar för kategorierna spår- och tunnelbehörighet och högre. (D.v.s. Tågvarnare, Tillsyningsman, etc.)

Utbildning

Utbildningar i nya SÄB-0409 för de olika behörigheterna anordnas av utbildningsorganisationerna inom UH2012-avtalet, d v s Infranords och Struktons respektive utbildningsavdelningar. Även om SÄB-0409 inte omfattas av krav på ny examination på samma sätt som Tri, är det en bindande bestämmelse. Alla som arbetar i områden som berörs av SÄB-0409 måste känna till och tillämpa regelverket i sin verksamhet.

Upphävande av tidigare säkerhetsmeddelanden

I och med införandet av säkerhetsbestämmelsen kommer följande SM hävas:

SM 2022-15 Införande av ny trafikåtgärd i BEST-A samt borttagning av trafikåtgärden "Ö" på tunnelbanan.

SM 2021-14 Skyddsform och ID-nummer vid snöröjning

SM 11-2012 Säkerhetsmeddelande angående användande av spårgående arbetsredskap (En del regler har utöver SSÄ SÄB-0409 arbetats in i SSÄ SÄB-0002 och INS-0008)

SÄKERHETSMEDDELANDE (SM)

Översikt över de viktigaste förändringarna

Nedan kommer ett utdrag från säkerhetsbestämmelsen, med hänvisning till vilken punkt där kravet finns. *Kursiv text är text från säkerhetsbestämmelsen.*

10.1 Krav på varselklädsel

*Från och med 1:a januari 2023 gäller att var och en som beträder spår område ska på överkroppen bära varselklädsel SS-EN ISO 20471:2013 **klass 3**.*

10.2 Spårbedrädande

Från och med 1:a januari behöver den som beträder spåret genomföra en riskbedömning och kontinuerligt bedöma riskerna.

*Den som genomför spårbedrädande ska **kontinuerligt bedöma riskerna** och ha utrymt spåret minst 10 sekunder innan ett spårfordon passerar. Vid spårbedrädande är det inte tillåtet att utföra arbete eller använda mobiltelefon eller annan utrustning som påverkar uppmärksamheten.*

Innan spårbedrädande startar ska en riskbedömning utföras. Riskbedömningen ska minst omfatta följande punkter:

- *Sth på berörda spår*
- *Planerad utrymningsväg*
- *Utrymningstid till skyddsutrymme, med 10 sekunders säkerhetsmarginal*
- *Behövlig minsta siktsträcka (åt båda håll)*
- *Trafikering på intilliggande spår*

Om riskerna bedöms vara för stora får inte spårbedrädande genomföras på den aktuella platsen. Riskbedömningen för spårbedrädande behöver inte vara dokumenterad.

10.2.1 Bedömning av siktsträcka

I den nya säkerhetsbestämmelsen finns metod för att bedöma siktsträckan.

Innan en aktivitet inleds i spår område måste den behövda siktsträckan räknas ut. Följande metod är ett stöd för att beräkna denna:

- *Bedöm den faktiska utrymningstiden, d v s den tid det faktiskt tar för all personal att säkert utrymma spåret, tillsammans med eventuella redskap. Lägg sedan till 10 sekunders säkerhetsmarginal för att få den totala utrymningstiden,*
- *Ta den största tillåtna hastigheten på platsen i km/t och dividera med 3,6 för att få fram hastigheten i meter per sekund,*
- *Multiplitera hastigheten i meter per sekund med den totala utrymningstiden,*
- *Resultatet är en uppskattning av den minsta behövda siktsträckan.*

Exempel:

Vid en aktivitet i spår området är den faktiska utrymningstiden 10s. Med en säkerhetsmarginal på 10s får vi en total utrymningstid på 20s. Hastigheten på platsen är 60 km/tim vilket dividerat med 3,6 ger oss en hastighet på 16,7 m/s. Utrymningstiden på 20 sekunder multiplicerat med hastigheten 16,7 m/s ger en behövda minsta siktsträcka på 334m. För att kunna arbeta i spåret och hinna utrymma platsen i tid behövs alltså 334 m fri sikt åt båda håll.

SÄKERHETSMEDDELANDE (SM)

10.2.2 Spårbeträdande i depåområde

Trafikförvaltningen förtydligar vad som gäller inom depåområde.

Den som beträder spårområdet i depå ska inneha lägst behörighet inom kat. x9. Vid beträdande av anordnade gångytor inom depåområde krävs ingen särskild behörighet. Anmälan om ankomst till depån görs till depåarbetsledare som ska förklara vilka lokala regler som gäller i den aktuella depån. Verkstadshallar klassas inte som spårområde och därmed ställs inga krav på Tri-behörighet för att vistas. Detsamma gäller Städspår inom Tunnelbanan.

Bilar och leveranser med lastbilar får endast framföras på särskilt markerade ytor. Dessa är asfalterade eller på annat sätt markerade som kör- och/eller, för fotgängare, som gångytor.

Kommentar: Utöver krav på Tri-behörighet finns krav på kunskaper i elbestämmelser och depåböcker vid beträdande av spårområdet i depån.

10.3 Inspektion

Trafikförvaltningen förtydligar och skärper reglerna för inspektioner. Om fler än två personer med endast x9-behörighet inspekterar en sträcka måste en tågvarnare medfölja och ansvara för spårbeträdandet.

Inspektion kan utföras av personal som innehar behörighet inom kat. x9 utan särskild skyddsåtgärd om:

- *Det inte krävs att verktyg används*
- *Inspektionen inte kräver sådan koncentration att uppmärksamheten på trafiken inte kan ges i tillräckligt hög grad*
- *Inspektionens art inte är sådan att den försvårar utrymning till skyddsutrymme, d.v.s. spåret måste med säkerhet kunna utrymmas senast tio sekunder innan tåg ankommer*

Kommentar: Vid tillfälle där flera personer med behörighet inom kat. x9 inspekterar en sträcka får inte gruppen vara fler än två personer utan att en tågvarnare ansvarar för spårbeträdandet.

11.1 Planering av resurser

Trafikförvaltningen förtydligar att företag som arbetar i och i närheten av spår har ett eget ansvar att kontrollera att personal som arbetar är behörig.

Innan ett arbete ska utföras i eller i närheten av spår ska det företag som har uppdrag av TF för arbetet säkerställa att arbetet endast sker med behörig personal. TF samt TSÄAP kan komma att göra arbetsplatskontroller.

11.2 Skydds- och säkerhetsplanering (SoS-planering)

Trafikförvaltningen förtydligar vad som ska ingå i en SoS-planering och ger ut en ny blankett. Detta innebär att SSÄ ANV-0018 slutar att gälla den 31:a december 2022.

12.2 Arbetsplatsen utsträckning

I och med införandet av SÄB-0409 får en arbetsplats inne på ett skydd vara som mest **400** meter lång, till skillnad från tidigare 200. Tsm för skyddet måste naturligtvis fortfarande kunna överblicka hela arbetsplatsen på ett betryggande sätt.

12.3 Plattformer/perronger och dess tak

*Arbete på plattform i eller i farlig närhet av säkerhetszonen **ska alltid SoS-planeras**. SoS-planeraren ska bedöma vilket skydd som krävs för att arbetet ska kunna utföras utan risk för person- och trafiksäkerhet.*

SÄKERHETSMEDDELANDE (SM)

12.4 Is och Snö

Trafikförvaltningen förtydligar att allt arbete med is och snö i säkerhetszonen ska ske med avstängt spår. Arbete med röjning av snö och is som sker i säkerhetszonen på plattform och där endast handredskap används får dock ske med T-skydd som lägst.

12.6 Avslut av arbete

Trafikförvaltningen förtydligar tillsyningsmannens ansvar innan arbete avslutas.

Innan Tsm avslutar sitt arbete skall banan vara återställd för trafikering. Finns restriktioner t.ex. hastighetsnedsättning eller klovning av växel skall Tsm informera berörd trafikledningscentral samt OAS. Tsm/TLC ska ombesörja att skyltning/ordergivning utförs. Tsm skall även säkerställa att eventuell besiktning av arbetet är korrekt genomfört.

12.7 Tågvarning (T-skydd)

Trafikförvaltningen förtydligar reglerna vid tågvarning samt hur länge uppdraget som tågvarnare får vara.

Vid SoS-planering av arbete och spårbedrädande/inspektion ska alltid det säkrare skyddet eftersträvas t.ex. avstängt spår och barriärer mot intilliggande spår.

Innan tågvarning startas ska tågvarnare och berörd personal utföra provutrymning på platsen för att säkerställa att personalen är ur spår senast 10 sekunder innan tåg ankommer till platsen. OBS För att tågvarnare ska kunna varna personalen i tid räcker det inte alltid med en tågvarnare.

Uppdraget som tågvarnare fordrar skärpt uppmärksamhet och bör normalt inte överstiga 2 timmar.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Hans Höwitz'.

Hans Höwitz
Stf. Säkerhetsdirektör
Trafikförvaltningen